

การประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวัดขนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

THE EVALUATION OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE PROGRAMS IN WATKANABNAK SCHOOL UNDER NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

รัตน์ติยา ชูสุข* และ สุจินต์ หนูแก้ว

Rattiya Choosuk* and Sujin Nukaew

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช 80280

Program in Education Management, Faculty of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University,

Nakhon Si Thammarat 80280

*Corresponding Author: Email: papapaya2009@hotmail.com

รับบทความ 2 เมษายน 2565 แก้ไขบทความ 20 พฤษภาคม 2565 ตอรับบทความ 30 พฤษภาคม 2565 เผยแพร่บทความ เมษายน 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดขนาบนาก ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้วยรูปแบบการประเมิน CIPP ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ในการประเมินครั้งนี้ศึกษาจากประชากร จำนวน 84 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 6 คน ผู้บริหาร จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 35 คน และ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือแบบสอบถามจำนวน 4 ฉบับ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ด้านบริบท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง
2. ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน
3. ด้านกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในต่อผู้บริหารสถานศึกษา
4. ด้านผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, การประกันคุณภาพภายใน

ABSTRACT

The purpose of this research was to assess school internal quality assurance programs of Watkanabnak School, in the academic year 2020, under Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 3, by applying the CIPP assessment model, regarding context, input, process, and product. The population consisted of 84 participants, which included six teachers, one school administrator, seven school board members, 35 students from Prathomsuksa 4 to 6, and 35 parents of the students. The tool for data collection consisted of four sets of 5-level scale questionnaires. The statistics used were percentage, mean, and standard deviation.

The results were as follows:

1. The context was overall at a high level. The statement indicating that the projects addressed the needs of both students and parents received the highest mean score.

2. The input was overall at a high level. The statement indicating that administrators, teachers, and stakeholders gained knowledge and understanding in terms of internal quality assurance received the highest mean score.

3. The process was overall at a high level. The statement indicating that the persons in charge of the projects reported the internal quality assurance performance to the school administrators received the highest mean score.

4. The product was overall at a high level. The statement indicating that students were in a state of good physical and mental health received the highest mean score.

Keywords: Project Evaluation, Internal Quality Assurance

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนถึงการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ราชกิจจานุเบกษา, 2560, หน้า 14) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษา ที่ต้องมุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา (มาตรา 47-51) มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน ระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

นอกจากนี้ เจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนที่จะเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย มีความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ แต่จากสถานการณ์และแนวโน้มทางสังคมโลกและสังคมไทยล้วนมีผลกระทบต่อการศึกษาทั้งปัจจุบันและอนาคต ซึ่งสิ่งที่จะทำให้มนุษย์เราอยู่รอดได้ในสังคมปัจจุบันได้นั้นคือ คุณภาพ จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติให้มีความรู้ ความสามารถและมีทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน การศึกษาของไทยจึงจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาและเตรียมความพร้อมในการปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นไปในลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีคุณภาพ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, หน้า 11)

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นการพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้อย่างเต็มที่การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาอันจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อทำให้เด็กไทยเป็นคนดี มีศักยภาพ มีความสุขและช่วยกันสร้างสรรค์สังคม สามารถร่วมมือและแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้อย่างมีศักดิ์ศรี (ัญลักษณ์ภัทร ดวงพิมพ์, 2553, หน้า 3) การประกันคุณภาพภายในจึงเป็นงานสำคัญของสถานศึกษา

จากสถานการณ์และแนวโน้มทางสังคมโลกและสังคมไทยล้วนมีผลกระทบต่อการศึกษาทั้งปัจจุบันและอนาคต ซึ่งสิ่งที่จะทำให้มนุษย์เราอยู่รอดได้ในสังคมปัจจุบันได้นั้นคือ คุณภาพ จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติ ให้มีความรู้ ความสามารถและมีทักษะในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน การศึกษาของไทยจึงจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาและเตรียมความพร้อมในการปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นไปในลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่

เปลี่ยนแปลงอย่างมีคุณภาพ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง โดยการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะพัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้อย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเรียนรู้ด้วยตัวเอง ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุข จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพ เริ่มจากสถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนเอง โดยดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี จะเห็นได้ว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษานับเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามความมุ่งหวังของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและสถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงานมีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ ความสามารถมีทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้น ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาและต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพและดำเนินการได้อย่างยั่งยืนนั้น ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากภารกิจดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนจึงต้องดำเนินการประเมินการพัฒนาคุณภาพของตนเอง เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าโรงเรียนได้จัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานเพื่อทำให้เด็กไทยเป็นคนดี มีความสามารถ มีความสุข สร้างสรรค์สังคมสามารถร่วมมือและแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ได้อย่างมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกต่อไป การประกันคุณภาพจึงเป็นงานสำคัญของโรงเรียนเพื่อผู้เรียนและสังคมโดยรวม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2560, คำนำ) นอกจากนี้ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีการทำงานที่มีเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน

เพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนวัดชนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 จึงได้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและเกณฑ์ตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยดำเนินการตามขั้นตอนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ มีการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และส่งแบบรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาประจำปีให้ต้นสังกัดทราบ จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา Self Assessment Report (SAR) ของโรงเรียนวัดชนาบนาก ในปีการศึกษา 2562 พบว่า ระดับคุณภาพของมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดชนาบนาก มาตรฐานที่ 3 ด้านคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และจากการสอบถามผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนของนักเรียนที่บ้าน พบว่า นักเรียนบางคนยังขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ขาดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผลการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคำนวณไม่เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน

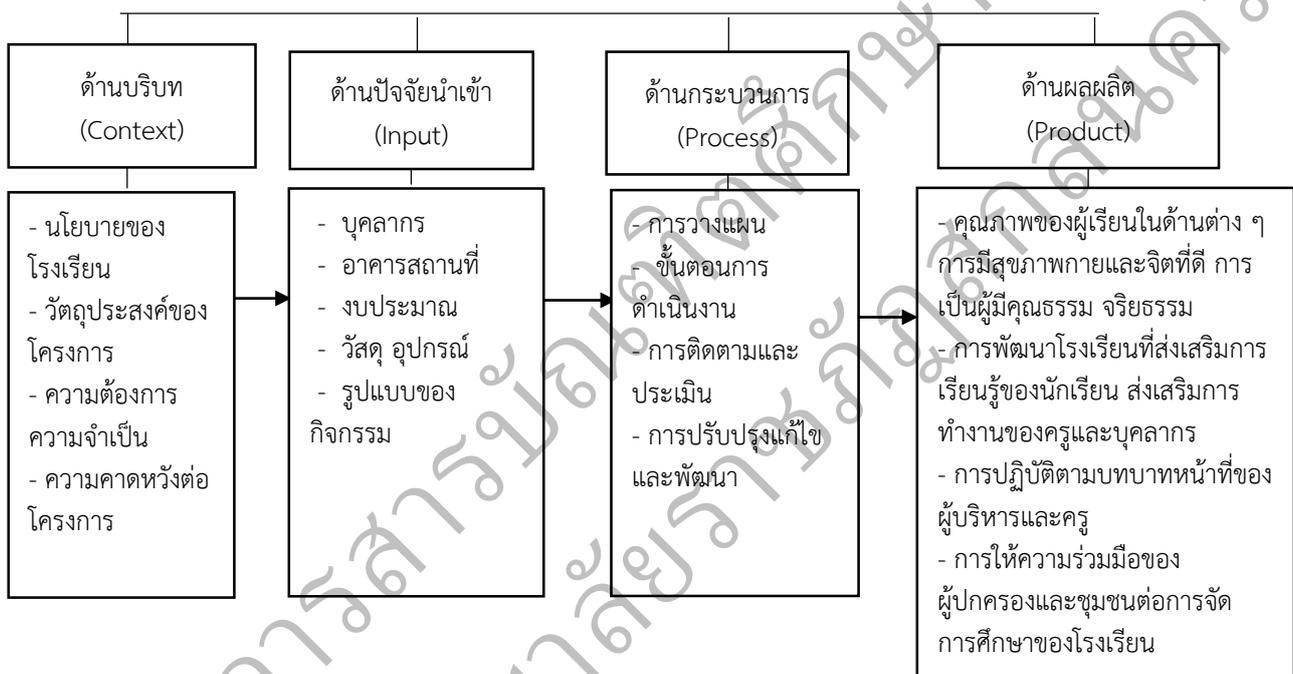
จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนได้จัดทำโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขึ้นและได้ปรับปรุงกระบวนการบริหารและการจัดการ ดังนั้น ผู้ประเมินจึงสนใจศึกษาระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดชนาบนาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหา ข้อบกพร่อง และอุปสรรคในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดชนาบนาก ผลจากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้โรงเรียนวัดชนาบนากนำมาปรับปรุงการดำเนินงานและหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นไปอย่างถูกต้อง เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ นำไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคลตามมาตรฐานการจัดการศึกษาและพร้อมที่จะรับบริการประเมินภายนอกได้อย่างมั่นใจ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อประเมินบริบท (Context Evaluation) โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดชนาบนาก
2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดชนาบนาก
3. เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงาน (Process Evaluation) โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดชนาบนาก
4. เพื่อประเมินผลผลิต (Product Evaluation) โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดชนาบนาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการประเมินโครงการการดำเนินงานตามโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดชนาบนาก อำเภอปากพนัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามรูปแบบจำลองชิป (CIPP Model Stufflebeam & Shinkfield) โดยประเมินด้านต่าง ๆ ดังนี้



ภาพประกอบ 1 การประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดชนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยใช้ CIPP Model

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดชนาบนาก โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปโมเดล (CIPP Model) (Stufflebeam & Shinkfield, 2007) ในการประเมินครั้งนี้มีวิธีดำเนินการดังนี้

ประชากร

ในการประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวัดชนาบนาก ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ครั้งนี้ ศึกษาจากประชากร จำนวน 84 คน ได้แก่ ครู จำนวน 6 คน ผู้บริหาร จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 35 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการประเมินครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ชุด ดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 ด้านบริบทของโครงการ ชุดที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ ชุดที่ 3 ด้านกระบวนการของโครงการ ผู้ประเมิน คือ ครู ผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษา และ ชุดที่ 4 ด้านผลผลิตของโครงการ ผู้ประเมิน คือ ครู ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครอง ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.6

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้ประเมินดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนโดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อขอความอนุเคราะห์สถานศึกษา และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย ผู้ประเมินดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง ได้แก่ ครู ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และ ผู้ปกครองนักเรียน ขอความอนุเคราะห์กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถามและให้ส่งแบบสอบถามคืนตามที่กำหนด เมื่อครบกำหนดส่งคืนแบบสอบถาม ผู้ประเมินติดตามทวงถามแบบสอบถามชุดที่ไม่ได้รับกลับคืนไปยังกลุ่มเป้าหมาย หลังจากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำไปจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ทางสถิติ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 84 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้ประเมินดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยวิธีการแจกแจงความถี่ และร้อยละแล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบการบรรยาย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดชนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามด้านที่ประเมิน ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิต วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบการบรรยาย

เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย โดยผู้ประเมินเสนอแนวคิดการให้น้ำหนักคะแนนตามเกณฑ์ของ เบสท์ (อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544, หน้า 85) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/เห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/เห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/เห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความเหมาะสม/เห็นด้วยน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินบริบท ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.23, σ = 0.32) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ระดับมากที่สุด 1 ข้อ ระดับมาก 8 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โครงการตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง (\bar{X} = 4.64, σ = 0.49) รองลงมา คือ โครงการนำไปสู่การปฏิบัติได้ (\bar{X} = 4.36, σ = 0.74) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นโยบายโรงเรียนมีความสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายใน (\bar{X} = 3.79, σ = 0.57) ตามลำดับ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินด้านบริบทของโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดชนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

(N = 14)

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ
1. นโยบายโรงเรียนมีความสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายใน	3.79	0.57	มาก
2. การประชุมชี้แจงแก่คณะครูและผู้เกี่ยวข้อง ให้เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา	4.29	0.82	มาก
3. โครงการนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.36	0.74	มาก
4. วัตถุประสงค์ของโครงการเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและบริบทของสถานศึกษา	3.93	0.73	มาก
5. โครงการมีเป้าหมายมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและชุมชน	4.21	0.80	มาก

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ
6. ชุมชนสนใจต่อความก้าวหน้าและคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน	4.21	0.89	มาก
7. ครูและผู้ปกครองยินดีสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	4.21	0.89	มาก
8. โครงการมีความจำเป็น เหมาะสมและมีความสำคัญต่อระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.29	0.75	มาก
9. โครงการตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง	4.64	0.49	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.23	0.32	มาก

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.05$, $\sigma = 0.41$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ($\bar{x} = 4.42$, $\sigma = 0.99$) รองลงมา คือ ระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีความสะดวกต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนและตรวจสอบได้ ($\bar{x} = 4.21$, $\sigma = 0.80$) และกิจกรรมครอบคลุมวัตถุประสงค์ ($\bar{x} = 4.21$, $\sigma = 0.69$) เท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะกรรมการดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ($\bar{x} = 3.64$, $\sigma = 0.74$) ตามลำดับ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดชนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

(N = 14)

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ
1. ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน	4.42	0.99	มาก
2. ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	4.14	0.66	มาก
3. คณะกรรมการดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	3.64	0.74	มาก
4. อาคาร สถานที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	4.14	0.77	มาก
5. วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณเพียงพอ สำหรับใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.71	0.61	มาก
6. ระบบการเบิกจ่ายงบประมาณมีความสะดวกต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนและตรวจสอบได้	4.21	0.80	มาก
7. กำหนด รูปแบบ ขั้นตอน และวิธีดำเนินการที่ชัดเจน	4.07	0.73	มาก
8. รูปแบบการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	3.85	0.66	มาก
9. กิจกรรมครอบคลุมวัตถุประสงค์	4.21	0.69	มาก
10. กิจกรรมสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับเป้าหมาย	4.07	0.73	มาก
รวมเฉลี่ย	4.05	0.41	มาก

3. ผลการประเมินกระบวนการของโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$, $\sigma = 0.28$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ระดับมาก 16 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในต่อผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.79$, $\sigma = 0.42$) รองลงมา คือ โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานให้เขตพื้นที่ทราบภายในเวลาที่กำหนด ($\bar{x} = 4.71$, $\sigma = 0.46$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดรูปแบบในการประกันคุณภาพภายใน ($\bar{x} = 3.71$, $\sigma = 0.72$) ตามลำดับ ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาโรงเรียนวัดชนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

(N = 14)

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ
1. มีการวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	4.07	0.73	มาก
2. ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	4.00	0.78	มาก
3. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการประชุมเพื่อทำความเข้าใจ เพื่อถ่ายทอดความรู้ในการประกันคุณภาพภายใน	4.07	0.82	มาก
4. ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดรูปแบบในการประกันคุณภาพภายใน	3.71	0.72	มาก
5. การบริหารจัดการให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายใน	4.21	0.80	มาก
6. การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานโครงการชัดเจน	4.00	0.87	มาก
7. โรงเรียนกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.21	0.89	มาก
8. โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา	4.43	0.75	มาก
9. โรงเรียนมีการจัดทำสารสนเทศ	4.35	0.51	มาก
10. การดำเนินงานของโรงเรียนตามแผนพัฒนาการศึกษา	4.57	0.51	มากที่สุด
11. โรงเรียนมีแผนในการติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	4.21	0.80	มาก
12. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	4.29	0.82	มาก
13. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในต่อผู้บริหารสถานศึกษา	4.79	0.42	มากที่สุด
14. โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานให้เขตพื้นที่ทราบภายในเวลาที่กำหนด	4.71	0.46	มากที่สุด
15. ผู้เกี่ยวข้องทุกคนได้รับรู้ถึงจุดแข็งของการดำเนินงานและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข	4.00	0.67	มาก
16. เครื่องมือในการติดตามและประเมินโครงการมีประสิทธิภาพ	4.07	0.82	มาก
17. การดำเนินงานเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	4.14	0.66	มาก
18. ผู้เกี่ยวข้องทุกคนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการ	3.93	0.61	มาก
19. โรงเรียนได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา	4.01	0.42	มาก
รวมเฉลี่ย	4.20	0.28	มาก

4. ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\square = 4.05$, $\sigma = 0.32$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ ระดับมาก 13 ข้อ ระดับปานกลาง 1 ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ($\square = 4.53$, $\sigma = 0.61$) รองลงมา คือ นักเรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ($\square = 4.42$, $\sigma = 0.79$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\square = 3.30$, $\sigma = 0.81$) ตามลำดับ ดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
โรงเรียนวัดชนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมและรายด้าน

(N = 84)

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ
1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคำนวณ เหมาะสมตามระดับชั้น	4.14	0.86	มาก
2. นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาได้	3.77	0.81	มาก
3. นักเรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานตามระดับชั้น	4.02	0.77	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับ
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการวัดผลปลายปีของแต่ละระดับชั้น	3.97	0.82	มาก
5.นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการค้นคว้าและการสื่อสาร	3.82	0.83	มาก
6. นักเรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	4.42	0.79	มาก
7. นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	4.53	0.61	มากที่สุด
8. นักเรียนมีความประพฤติที่ดี มีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสม	3.93	0.57	มาก
9. นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.30	0.81	ปานกลาง
10. โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	4.25	0.59	มาก
11.โรงเรียนมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	3.98	0.67	มาก
12. โรงเรียนจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	3.77	0.52	มาก
13. ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	4.27	0.56	มาก
14. ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน	4.25	0.74	มาก
15. ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม	4.33	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย	4.05	0.32	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดชนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านบริบทของโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนวัดชนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู ผู้บริหาร และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โครงการตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภท กำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามีคุณภาพตามความมุ่งหวังของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและสถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้น ผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องคำนึงถึงตลอดเวลา ไม่ว่าจะคิดทำกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ ก็ตาม ผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม เพราะความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการประกันคุณภาพภายในเป็นอย่างมาก ดังนั้น ผลประเมินการดำเนินงานด้านบริบทโดยเฉพาะการตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองจึงอยู่ในระดับมาก อาจจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนวัดชนาบนาก ได้จัดทำโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีครูผู้รับผิดชอบงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในรวมทั้งผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์ในงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพเป็นอย่างดี โครงการมีเป้าหมายมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและชุมชน โดยคณะกรรมการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพภายในซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้แทนองค์กรท้องถิ่น ผู้นำองค์กรเอกชนได้ร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ นอกจากนี้คณะกรรมการยังได้ช่วยชี้แนะแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินโครงการของ รุ่งทิวา ธรรมวรรณ (2556, บทคัดย่อ) ซึ่งได้ประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ด้านบริบทหรือด้านสภาพแวดล้อมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยินดีสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียน โดยโรงเรียนได้กำหนดโครงการไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และโครงการมีเป้าหมายให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและชุมชน เช่นเดียวกับการประเมินโครงการของ วิจิตรา กิตติราช (2559, บทคัดย่อ) ซึ่งประเมินโครงการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดโยธินประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และพบว่า ด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม มีสภาพการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มากที่สุด คือ โครงการมีเป้าหมายมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนและชุมชน

2. ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดชนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู ผู้บริหาร และ คณะกรรมการสถานศึกษา โดยภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน สาเหตุที่บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในน่าจะเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนวัดชนาบนากได้พิจารณาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และมีคณะทำงานเตรียมการ ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยมีการจัดประชุมคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งจะทำให้อาจารย์ที่โครงการประสบผลสำเร็จมีมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินโครงการของ รุ่งทิศา ธีรารัตน (2556, บทคัดย่อ) ซึ่ง ได้ประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้ามีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยินดีสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียน และสอดคล้องกับการประเมินโครงการของ วิจิตรา กิตติราช (2559, บทคัดย่อ) ซึ่งประเมินโครงการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดโยธินประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า มีสภาพการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยินดีสนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียน

3. ด้านกระบวนการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดชนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของ ครู ผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นผู้ดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ได้แก่ การวางแผนดำเนินงาน ขั้นตอนการทำงาน การติดตามและการประเมินโครงการ และการปรับปรุงแก้ไขพัฒนา โดยภาพรวมมีระดับสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีผลการประเมินมากที่สุดตามความคิดเห็นของครู ผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษา คือ ผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในต่อผู้บริหารสถานศึกษา น่าจะเป็นเพราะโรงเรียนวัดชนาบนากได้วางแผนการดำเนินงานของโครงการอย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการจากแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยเฉพาะคณะกรรมการดำเนินงานโครงการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามขั้นตอนที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติ นอกจากนี้ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนได้ปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการและมีความจริงจังสม่ำเสมอต่อเนื่องเป็นไปตามขั้นตอน มีการจัดทำแผนปฏิบัติงานการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในแผนพัฒนาโรงเรียนแต่ละปี โดยกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินงาน มอบหมายความรับผิดชอบแต่ละขั้นตอนให้ตรงตามทักษะและประสบการณ์ของแต่ละคน และผู้รับผิดชอบโครงการมีการรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในต่อผู้บริหารสถานศึกษาและเขตพื้นที่ทราบภายในเวลาที่กำหนด ก่อให้เกิดผลดีต่อโรงเรียน คือ ในด้านที่มีผลการประเมินต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดทางเขตพื้นที่จะได้ช่วยหาแนวทางพัฒนาเป็นลำดับต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรพิมล สุขะวีธนกุล (2553, บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนแม่พระฟาติมา โรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามมาตรฐานคุณภาพภายใน พบว่า การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนแม่พระฟาติมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติในระดับมากเช่นกัน ด้านที่มากที่สุด คือ การรายงานคุณภาพประจำปี

4. ด้านผลผลิตของโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดชนาบนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของครู ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครอง เป็นการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน พบว่าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี อาจจะเป็นเพราะโรงเรียนวัดชนาบนากเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน โดยได้จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 ที่ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2549, หน้า 12) การเสริมสร้างสุขภาพกับการศึกษา เป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินการควบคู่กันไป ดังนั้น โรงเรียนจึงได้จัดการศึกษาโดยมุ่งพัฒนาทั้งด้านสติปัญญาและส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน รวมทั้งในเรื่องของการจัด

สภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ได้ดำเนินการบริการตรวจสุขภาพ การเฝ้าระวังภาวะสุขภาพและการบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่นักเรียน การเสริมสร้างสุขนิสัยที่ดีแก่นักเรียนที่เน้นสุขบัญญัติแห่งชาติ การบริการอาหารกลางวันที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ ส่งเสริมการออกกำลังกาย การเล่นเกมและนันทนาการในโรงเรียน รวมทั้งการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของ สุมาลี สานุจิตร (2554, บทคัดย่อ) ซึ่งทำการประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแบบพหุภาคี โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร จังหวัดร้อยเอ็ด จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน 253 คน พบว่า ด้านผลผลิต มีสภาพการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนมากผู้ตอบแบบสอบถามก็มีความคิดเห็นในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

1.1 ด้านบริบท จากผลการประเมินผู้บริหารควรปรับปรุงนโยบายของโรงเรียนให้สอดคล้องกับโครงการ และกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้เหมาะกับสภาพปัจจุบันและบริบทของสถานศึกษา

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า จากผลการประเมินควรปรับปรุงด้านความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และเทคโนโลยีในการดำเนินโครงการ ควรสนับสนุนเพิ่มงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินโครงการให้พร้อมและเพียงพอในการดำเนินโครงการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น ผู้บริหารควรมีการวางแผนประชุมคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน ผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาแนวทางแก้ไขต่อไป

1.3 ด้านกระบวนการ จากผลการประเมินควรปรับปรุงเกี่ยวกับการให้คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดรูปแบบในการประกันคุณภาพภายใน ให้มากยิ่งขึ้น

1.4 ด้านผลผลิต จากผลการประเมินควรปรับปรุงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น ส่วนบทบาทของครูควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสอน โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกฝนให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพิ่มมากขึ้น ในส่วนของนักเรียนควรสร้างนิสัยรักการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการประเมินครั้งต่อไป

จากการศึกษาการประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในครั้งนี้ ผู้ประเมินมีข้อเสนอแนะในการประเมินครั้งต่อไปดังนี้

2.1 ควรจัดทำการประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในที่เน้นกระบวนการดำเนินงานตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

2.2 ควรมีการจัดประเมินระบบประกันคุณภาพภายในโดยให้บุคคลจากภายนอกพื้นที่บริการขององค์กรมีส่วนร่วมในการประเมิน

2.3 ควรมีการประเมินประกันคุณภาพภายในที่มุ่งผลเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (2561, 23 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 135 ตอนที่ 11 ก. หน้า 3 – 4.

กรมสามัญศึกษา. (2544). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.

_____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 3)*. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพการการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- อัญลักษณ์ภัทร ดวงพิมพ์. (2553). *การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนบ้านกระโพธิ์ช้างหม้อ อำเภอบุซันธุ์ จังหวัดศรีสะเกษ*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรพิมล สุขะวัจนกุล. (2553). *การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนแม่พระฟาติมา โรงเรียนสังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร เขต 2*. กรุงเทพฯ: งานวิจัยฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑล.
- รุ่งทิวา ธรรมธรม. (2556). *การประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร กองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม*. มหาสารคาม: เอกสารอัดสำเนา
- เลขาธิการวุฒิสภา, สำนักงาน. *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. หน้า 12-13.
- วิจิตรา กิตติราช. (2559). *การประเมินโครงการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดโยธินประดิษฐ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2549). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุพาลิตร สมเขาใหญ่. (2554). *การประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านเขาทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4*. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สุมาลี สานูจิตร์. (2554). *การประเมินโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแบบพหุพาศิ โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1*. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- อุดม ฉายาภักดี. (2553). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยอีสาน.